

UDK 371.3:811.112.2

Stručni članak

Članak primljen: 21. ožujka 2008.

Melita Barišić*
Jasna Kretić Majer

RAD PO POSTAJAMA

Sažetak: *Učitelji u suvremenoj školi pomažu učenicima ovladati znanjima i vještinama u nastavi pojedinih predmeta. Žele novim strategijama poučavanja pomoći učenicima u usvajanju novih životnih vještina.*

Uočili smo veću motiviranost učenika za nastavu kad su sadržaji vezani uz životno iskustvo.

Ovdje dajemo prikaz jednog od alternativnih oblika rada – rada po postajama (Lernen an Stationen) u koji su integrirane teme iz izborne nastave njemačkoga jezika i pedagoške radionice uz timski rad učitelja.

Tema je dvosata – Briga za zdravlje i uljudno ponašanje, 8. razred, 5. god. učenja njemačkoga jezika: 1. A lekcija, Meine Omi ist echt Spitze.

Ključne riječi: *njemački jezik, pedagoška radionica, rad po postajama*

UVOD

Učitelji su se oduvijek pitali što učiniti da bi bili što uspješniji u radu, kako motivirati i zainteresirati učenike, a biti zadovoljan i učinkovit učitelj.

Primarno je stvaranje uvjeta u kojima će učenici sudjelovati u radu bez straha od neuspjeha, rasterećeno i sigurno, uvjete u kojima će učenici uspješno povezati svoje iskustvo, znanje i osjetiti zadovoljstvo učenja nečega što će im koristiti u svakodnevicu.

Rad po postajama u skupnom radu učenika model je poučavanja u kojem svaki učenik pridonosi osobnim udjelom u zajednički rezultat skupine.

Radom zadatak po zadatak – od postaje do postaje, zadacima za koje nije bitan slijed već je važno proći sve u skladu sa svojim individualnim sposobnostima i brzinom rada – učenici razvijaju, uz usvajanje znanja, različite komunikacijske vještine i bolje odnose među sobom.

Razmjenjujući iskustva, pri rješavanju zadataka razmjenjuju stavove o sadržajima s kojima se susreću, dosadašnje iskustvo i na osnovu razgovora zajednički pronalaze najbolja rješenja.

Zadatci po postajama razlikuju se po sadržaju, težini i strategiji koju učenici koriste pri rješavanju.

* Melita Barišić, prof. njemačkoga jezika, OŠ Franje Krežme, Osijek
Jasna Kretić Majer, prof. pedagogije i kroatistike, OŠ Franje Krežme, Osijek

Kretanjem od jedne do druge postaje u učionici i rješavanjem zadataka, učenici se osposobljavaju za stjecanje vještina potrebnih za cjeloživotno učenje.

Model uspješnoga povezivanja svega je skupni rad učenika i rad po postajama. Pokušali smo povezati nastavnu temu njemačkoga jezika iz PIP-u Briga za zdravlje iz njemačkoga jezika i pedagošku radionicu *Uljudnost i dobra komunikacija* koje vodi pedagoginja na satima razredne zajednice.

Skupnim radom po postajama učenici u kraćem vremenu svladavaju mnogo više nastavnih sadržaja nego što bi svladali individualnim radom. Svaki učenik u skupini ima mogućnost pokazati svoju „jaču stranu“ i pridonijeti uspješnosti svoje skupine. Učenici sami planiraju i artikuliraju vrijeme potrebno za rad. Posebno je značajna pomoć učenika onim učenicima koji imaju problema s vokabularom.

Uloga učitelja je drugačija. Pripremajući sat on grupira i slaže zadatke, prikupljeni materijal i pribor potreban za rad.

Isto tako, i u dijelu realizacije nastavnoga sata, učitelj obilazi skupine tek po pozivu ili zahtjevu, potiče, pomaže, daje povratne informacije, upozorava na vrijeme...

Već smo ranije, zajedno s učenicima, razradili pravila rada po postajama i u skupinama, koje smo potom postavili na vidljivo mjesto u učionici. Ona glase:

1. Dijelimo se u skupine slučajnim odabirom
2. Svaki učenik zaprima svoj nastavni listić sa zadacima (Laufzettel)
3. Zadatci su raspoređeni po postajama
4. Jedna postaja je jedna skupina zadataka
5. Svaki zadatak u postaji sadrži sve što je potrebno za rad zajedno s rješenjem zadatka
6. Prolazimo sve postaje kao skupina
7. Redosljed i vrijeme koje ćemo utrošiti na pojedine zadatke prilagođavamo svojim potrebama
8. Zadatke rješavamo zajedno, pomažući jedni drugima
9. Na kraju dvosata svaka skupina prezentira rezultate
10. Samoprocjenom vrednujemo uspješnost rada.

Tijek rada:

Na početku rada upoznali smo se s ciljem i zadaćama:

- ponoviti rječnik uz prehranu, putovanje i međuljudske odnose
- proširiti rječnik uz navedene teme
- globalno, a zatim detaljno, pročitati nepoznati kraći tekst s poznatim rječnikom i nadopuniti ga
- uočiti i istaknuti potrebu za znanjem stranih jezika
- osvijestiti važnost pravilne prehrane
- promicati pozitivne vrijednosti (uljudnost, održavanje dobrih odnosa...)

Ulaskom u učionicu učenici su izvlačili papiriće različitih boja i prema boji papirića formirali skupine.

U središnjem dijelu učionice postavljena su dva stola. Na prvom se nalaze pripremljene postaje (*Stationen*) označene brojevima i kutije koje sadržavaju sve potrebno.

Na drugom je stolu izloženo povrće s nazivima na njemačkom jeziku. Bilo je iznenađujuće što neke vrste povrća učenici nisu poznavali, niti jeli (bijela repa, prokulice...).

Određene smo vrste povrća pripremili za kušanje tijekom i nakon rada. Željeli smo pokazati kako postoje i drugačije grickalice, zdrave i ukusne.

Predvidjeli smo osam postaja.

Uvodnom vježbom, dramatizacijom nekih situacija iz svakodnevnoga života, učenici su iskušavali različite načine obraćanja. Pokušavali su izreći čak i neke neugodne poruke sugovorniku, a da ga ne povrijede.

Odglumili su tri različite životne situacije i pokušavali rečenice izgovarati prirodno i prijateljski.

Nakon toga, predstavnici skupina uzimali su sa stola sve potrebno za jedan zadatak postaju (*Station*), potom su učenici otpočeli s radom.

Zadatci koje učenici rješavaju po postajama i zapisuju na svoje nastavne listiće (Laufzettel):

Lernen an Stationen: Erfahre und schreibe! – Saznaj i napiši!
1. postaja – Wiederholung – Ponavljanje
2. postaja – Neur Wortschatz – Novo jezično blago
3. postaja – Etwas spater – Dopunjavanje teksta (zatvoreni oblik)
4. postaja – Emmas kleine Probleme – Kreativno dopunjavanje teksta (poluotvoreni oblik)
5. postaja – Einige Tipps fur gesunders Leben – Savjeti za zdrav život (ponavljanje i uporaba imperativa)
6. postaja – Emmas Speiseplan – Planiranje dnevnih obroka
7. postaja – Emmas London Reise – Osmišljavanje i pisanje svršetka teksta
8. postaja Emmas Bericht – Dopunjavanje teksta

Na kraju su učenici u skupinama vrjednovali zajednički rad i svoj doprinos u njemu. Razgovarali su o postignutim rezultatima - koje su zadatke rješavali s lakoćom, a što im je bilo najteže i kako su se s tim nosili.

Dogovorili smo se urediti pano u učionici slikovnim materijalima s dvosata.

ZAKLJUČAK

Učenje po postajama je izuzetno koristan i motivirajući nastavni oblik za individualni ili, kao u ovom slučaju, skupni rad.

Može se primijeniti kod svih dobnih skupina u osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju. Pogodno je za satove obrade, ponavljanja, uvježbavanja.

Takav oblik rada dobra je priprema i prijelaz za *slobodni rad* (Freiarbeit) i *tjedni plan* (Wochenplan) koji predstavlja oblik suodlučivanja učitelja i učenika o

sadržajima i načinu njihove obrade u nekom predstojećem kratkoročnom razdoblju – tjednu.

LITERATURA

- P. Bernardi Britvec i J. Salopek (2006.), *Deutsch? Super! 5*. Zagreb: Školska knjiga.
Goethe-Institut, Munchen (2004.), *Ein Koffer Deutsches*.
D. Plut, Lj. Marinković (2001.), *Konflikti i što s njima*. Nansen Dialog Centar, Osijek.
J. Kretić Majer (2005.), *Moj bonton*, Zagreb: IEP.
D. Juričić (2006.), *Praktični vodič za timski rad, suradničko učenje i poučavanje*, Zagreb: Školska knjiga.
H. Leutert, W. Thiem, W. Vollstadt, H. Zoolner u. a. (2005.), *Professioneller Umgang mit Leistungen in der Schule*, LISUM, Brandenburg.

UDK 371.3:811.112.2
Expert Paper
Received on: 21.03.2008.

Melita Barišić*
Jasna Kretić Majer

WORKING IN STATIONS

Summary: Teachers in modern schools help students master the knowledge of various subjects. Using the new methods, teachers want to teach the students about things the students can use in real life. Students are more motivated when working on matters that can be applied in real life. We are giving here one example of an alternative method – working in stations (German - Lernen an Stationen). This method has integrated themes from the German language curriculum and a pedagogy workshop with the team work by the teachers. The topic of this double class is: Taking care of health and good manners, 8th grade, 5th year of learning German: lesson 1A, 'Meine Omi ist echt Spitze'.

Key words: *German language, pedagogy workshop, working in stations.*

* Melita Barišić, prof. njemačkoga jezika, OŠ Franje Krežme, Osijek
Jasna Kretić Majer, prof. pedagogije i kroatistike, OŠ Franje Krežme, Osijek